

VN/9190/2021- TEM-1
1.4.2021
Ersätter anvisning
TEM/2331/00.03.05.02/2013

ANVISNING OM ERSÄTTNING TILL KOMMUNERNA FÖR KOSTNADER SOM UPP- STÅR VID TILLÄMPNING AV LAGEN OM FRÄMJANDE AV INTEGRATION (1386/2010)

1. Inledning

2. Allmänna förutsättningar för och ansökan om och betalning av ersättningar enligt la- gen om främjande av integration

- 2.1. Ersättningar och finskt medborgarskap
- 2.2. Blanketter för ansökan om ersättning
- 2.3. Ersättningar och mervärdesskatt
- 2.4. Sekretessbelagt material
- 2.5. Tillsyn och granskning
- 2.6. Skyldighet att återbetala ersättning och sökande av ändring

3. Kalkylerad ersättning

- 3.1. Ersättningstid
- 3.2. Kalkylerad ersättning för barn som fötts i Finland
- 3.3. Ansökan om och betalning av kalkylerad ersättning

4. Ersättning för ordnande av inledande kartläggning enligt 50 § i lagen om främjande av integration

- 4.1. Ersättning för ordnande av inledande kartläggning

4.2. Ansökan om ersättning

5. Ersättning som betalas enligt faktiska kostnader

5.1. Ersättning för kommunens utkomststöd

5.2. Ersättning för ordnande av tolkning

5.3. Stöd för barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare

5.4. Kostnader för att ordna långvarig

social- och hälsovård på grund av skada eller sjukdom

5.5. Andra kostnader som orsakats kommunen av särskilda skäl

5.6. Ersättning för återflyttningsbidrag

5.7. Att avtala om specialkostnader

6. Ersättning för kostnader för personer som kommer från det forna Sovjetunionens territorium (51 §)

7. Ersättning för kostnaderna för personer som deltagit som frivilliga i kriget (52 §)

8. Ersättningar till kommunerna för offer för människohandel

8.1. Definition av offer för människohandel som omfattas av ersättningar och ersättningar till kommunerna

8.2. Kalkylerad ersättning för att anvisa offer för människohandel till en kommun

8.3. Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel

8.4. Ansökan om och beviljande av ersättning

9. Ikraftträdandet av anvisningen

1 INLEDNING

Om ersättning av statens medel för kommunernas kostnader bestäms i lagen om främjande av integration (1386/2010, nedan integrationslagen) och statsrådets förordning om ersättning av statens medel för kommunens kostnader för främjande av integration (SRF 1393/2011).

Den här anvisningen [VN/9190/2021-TEM-1] som har uppdaterats den 1 april 2021 ersätter anvisningen (TEM/2331/00.03.05.02/2013) som utfärdades den 29 oktober 2013. Anvisningen gäller tills vidare.

Det har inte skett ändringar i nivån på de ersättningar som betalas till kommunerna efter att den ursprungliga anvisningen utfärdades och till denna del innehåller anvisningen inga ändringar. Efter att anvisningen utfärdades har lagändringarna i 6 kap. i integrationslagen närmast varit av teknisk natur förutom de lagändringar som gäller landskapet Åland och minderåriga som kommit utan vårdnadshavare.

I fråga om praxisen i anslutning till betalning har det däremot gjorts uppdateringar av samkommunens roll, automatisering av de kalkylerade ersättningarna, ersättning för utkomststöd, ersättningar för stöd som betalas till barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare och ersättningar som betalas för offer för människohandel. Dessutom slopas den så kallade dagsvisa ersättningen.

2 ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR OCH ANSÖKAN OM OCH BETALNING AV ERSÄTTNINGAR

Kommunerna ersätts inom ramarna för statsbudgeten för kostnaderna för de personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen. Förutsättningarna för att kostnaderna ska ersättas är att kommunen har gjort upp ett program för integrationsfrämjande enligt 32 § i integrationslagen eller enligt 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012/74) och ingått ett avtal om anvisande till kommun och främjande av integration enligt 41 § i integrationslagen med närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen). Avtalet ska vara i kraft för att kommunen ska kunna ansöka om och få ersättningar. Inom sitt verksamhetsområde stödjer närings-, trafik- och miljöcentralen utarbetandet av kommunernas program för integrationsfrämjande och följer upp genomförandet av dem. Programmen för integrationsfrämjande kan vara gemensamma

för flera kommuner (32 §). Ersättning för kostnaderna för återflyttning (47 §) och inledande kartläggning som görs av kommunen enligt integrationslagen (50 §) kräver dock inte att ett avtal ingås.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen är grunden för att ersättning betalas. Om personen i fråga inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet eller sedan uppehållstillstånd beviljats inte kan få en hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994), betalas ersättning från det att personen beviljades uppehållstillstånd (Lagen om främjande av integration 44 § 3 mom.).

Ersättning för utkomst, tolk och kalkylerad ersättning betalas till enskilda kommuner, som ingått avtal om anvisande till kommun och främjande av integration med NTM-centralen. NTM-centralen kan inte ingå ett avtal med en samkommun, men samkommunen kan nämnas i avtalet om den tillhandahåller tjänster för kommunen. Ersättning för ovan nämnda kostnader ska kommunen ansöka om från arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret).

Ersättning för specialkostnader inom social- och hälsovård kan i stället för till enskilda kommuner även betalas till samkommuner, ifall en samkommun producerar dessa tjänster åt kommunen. I integrationslagen nämns en samkommun inte som en självständig aktör. Enligt 8 § i kommunallagen kan kommunen själv organisera de uppgifter som åligger den enligt lag eller avtala om att organiseringsansvaret överförs på en annan kommun eller en samkommun. En samkommun är således ett tillgängligt sätt för kommunen att organisera och sköta sina lagstadgade uppgifter (även i integrationsärenden). Om ersättningar för specialkostnader inom social- och hälsovård i stället för till en enskild kommun betalas till en samkommun, ska kommunen till sin ansökan om ersättning bifoga grundavtalet för samkommunen, där det framgår vilka uppgifter samkommunen sköter för kommunen, eller en länk till den webbplats där handlingen finns

NTM-centralen och UF-centret ska försäkra sig om att förutsättningarna för att få och betala ersättning uppfylls. Ersättningarna kan betalas i efterskott på ansökan av kommunen senast inom två år från utgången av det kalenderår under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum, förutsatt att personer som omfattas av ersättningarna har erbjudits integrationsåtgärder inom kommunen.

UF-centret betalar de förskott som ska betalas till familjegrupper och enheter för stödboende på basis av NTM-centralens beslut och kommunen behöver inte ansöka om dem separat. De kalkylmässiga ersättningarna betalar UF-centret på tjänstens

vägnar med undantag för de kalkylmässiga ersättningar som betalas för offer för människohandel och deras familjemedlemmar.

I kommunen ska det tillhandahållas integrationsfrämjande tjänster under den tid programmet för integrationsfrämjande och/eller avtalet uppdateras, om kommunen ansöker om ersättning under denna tid.

2.1 Ersättningar och finskt medborgarskap

Kommunen får inte ersättning för kostnaderna ifall en person som omfattats av ersättningarna är finsk medborgare förutom om det är fråga om ett offer för människohandel (RP 185/2010 rd, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration och ändring av vissa lagar som har samband med den). Betalningen av kalkylerade ersättningar som betalas ut automatiskt upphör i slutet av den månad när personen får medborgarskap. En person som fått medborgarskap kommer inte längre att omfattas av ersättningar som betalas ut automatiskt.

Om ett barn som har internationellt skydd får finskt medborgarskap för att det är fött i Finland eller på någon annan grund, kan kommunen inte för personen i fråga ansöka om de ersättningar som avses i 6 kap. i integrationslagen hos UF-centret.

Vid behov fastställs medborgarskapet för ett barn som fötts i Finland av Migrationsverket. I regel får barnet föräldrarnas medborgarskap, men barn som föds i Finland till föräldrar utan medborgarskap får finskt medborgarskap på basis av födelseplatsen. Territorialprincipen har tillämpats när föräldrarna har följande medborgarskap: Chile, Kina, Myanmar (om föräldrarna har flyktingstatus), Jordanien (om modern har jordanskt medborgarskap och faderns medborgarskap är okänt), Folkrepubliken Kina (om modern har kinesiskt medborgarskap och fadern är okänd), Somalia (om modern har somaliskt medborgarskap och fadern är okänd), Sri Lanka (om föräldrarna har flyktingstatus), Syrien (modern Syrien, fadern statslös)

På vilket sätt territorialprincipen tillämpas varierar beroende på situation, när ett barn som föds i Finland inte får sina föräldrars medborgarskap eller när stater reviderar sin lagstiftning och ändrar sin tillämpningspraxis. Medborgarskapslagens tillämpningspraxis har ändrats även utgående från högsta förvaltningsdomstolens riktlinjer.

2.2 BLANKETTER FÖR ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

Kommunen ska upprätta ett avtal för ersättning av specialkostnader med NTM-centralen i sin region.

Blanketter för att upprätta avtal:

- Avtal om ersättning för särskilda kostnader (blankett tem705)
- Ansökan om ersättning för särskilda kostnader (blankett tem705a)

Ansökan om betalning av ersättning hos UF-centret görs i första hand med en elektronisk ärendebblankett i regionförvaltningens e-tjänst <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv>.

Blanketter för att ansöka om betalning av ersättningar:

- Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader (blankett tem701)
- Personförteckning, kalkylerade ersättningar (blankett tem703)
- Personförteckning, utkomststöd eller återflyttningsbidrag (blankett tem704)
- Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader (återflyttare, lagen om främjande av integration 51 §) (blankett tem706)
- Personförteckning, återflyttare, lagen om främjande av integration 51 § (6 mån.) (blankett tem707)
- Personförteckning, återflyttare, lagen om främjande av integration 51 § (5 år) (blankett tem708)
- Specifikation av inledande kartläggning (blankett tem710)

Nödvändiga listor enligt personförteckningen kan också lämnas in från de datasystem som kommunen använder och där åtminstone samma uppgifter framgår som i de ovan nämnda personförteckningarna. Som personuppgifter samlas namnet och födelsetiden för den person som tillhör målgruppen och datumet för införande i befolkningsdatasystemet.

2.3 ERSÄTTNINGAR OCH MERVÄRDESSKATT

Kostnaderna ska ersättas kommunen med mervärdesskatt, om kommunen anger detta i sin ansökan till UF-centret. Kommunen behöver alltså inte från sina kostnader dra av den kalkylerade återbäring som staten betalt för den mervärdesskattepliktiga andelen av tjänsten. Kommunen ska i ansökan vid behov redogöra för mervärdesskatteplikten för tjänsten.

Ersättningen betalas retroaktivt för den tid då rätten att ansöka om ersättning är i kraft, det vill säga senast inom två år från utgången av det kalenderår under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum (Lagen om främjande av integration 54 §). De kommuner för vilka mervärdesskatten inte ersätts kan ansöka om ersättning retroaktivt för den tid då ovannämnda rätt att ansöka om ersättning är i kraft.

2.4 Sekretessbelagt material

Ansökningarna om ersättning kan åtföljas av handlingar som innehåller känsliga uppgifter. Handlingar med sekretessbelagda uppgifter ska förvaras och arkiveras i ett låst utrymme enligt vad som anges i arkivlagen. Bestämmelser om den sekretess som gäller handlingar och känsliga uppgifter samt om behandlingen av sådana uppgifter finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och i arkivlagen (831/1994). Vid behandlingen av personuppgifter ska dessutom bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning och i lagen om dataskydd beaktas.

2.5 Tillsyn och granskning

UF-centret övervakar att de ansökta kostnaderna hänför sig till de ersättningskostnaderna. Särskild vikt fästs vid att de ansökta kostnaderna hänför sig till avtalet om ersättning av specialkostnader. Därvid ska NTM-centralen och UF-centret beredas möjlighet att på plats eller till exempel med stickprov granska kostnaderna.

Granskningen av uppgifterna i ersättningsansökan ska dokumenteras med tillräcklig noggrannhet. När ansökningarna senare granskas ska man bland annat utgående från granskningsanteckningar och datumkvittering kunna konstatera vilka uppgifter som granskats av UF-centret.

2.6 Skyldighet att återbetala ersättning och sökande av ändring

UF-centret kan förordna kommunen/samkommunen att helt eller delvis återbetala en ersättning som betalats av staten om ersättning till exempel har betalats till ett för stort belopp eller på felaktiga grunder. Bestämmelser om återbetalning av ersättning finns i 55 § i integrationslagen.

Enligt 82 § i integrationslagen kan kommunen söka om ändring i UF-centrets ersättningsbeslut genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Enligt 49 § i integrationslagen är en förutsättning för ersättning är dessutom att närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen har avtalat om ersättningen särskilt. Om NTM-centralen inte samtycker till att ingå avtal med kommunen om vissa av de ovan nämnda ersättningarna, ska NTM-centralen i ärendet fatta ett skriftligt och motiverat förvaltningsbeslut som kan överklagas, om samförstånd om villkoren för avtalet inte kan uppnås annars.

3 KALKYLERAD ERSÄTTNING

Enligt 45 § i integrationslagen betalas till kommunen av statens medel en kalkylerad ersättning i fråga om en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i integrationslagen för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration. De kalkylerade ersättningarna ska i första hand användas till att ordna och utveckla sådana integrationsfrämjande och integrationsstödande tjänster och åtgärder som anges i kommunens program för integrationsfrämjande. Den kalkylerade ersättningen kan användas för att täcka integrationsstödande verksamhet, såsom social- och hälsovårdstjänster, bildnings-, kultur- och fritidsverksamhet samt åtgärder och tjänster som främjar delaktighet och förebygger rasism.

Bestämmelser om den ersättning som betalas till kommunerna finns i statsrådets förordning om ersättning av statens medel för kommunens kostnader för främjande av integration (1393/2011). För en person som omfattas av ersättningarna och som fyllt sju år uppgår ersättningen till 2 300 euro per år och för en person som ännu inte fyllt sju år uppgår ersättningen till 6 845 euro per år.

För en person som fyllt sju år betalas ersättning från och med månaden efter personens sjunde födelsedag och för en person som ännu inte fyllt sju år betalas ersättningen till slutet av den månad då personen i fråga fyller sju år.

Den kalkylerade ersättningen betalas för hela månader med undantag för offer för människohandel. För offer för människohandel ska kommunen ansöka om ersättning med en separat ansökan och för dem har UF-centret redan tidigare betalt kalkylerad ersättning.

3.1 Ersättningstid

Den kalkylerade ersättningen utbetalas i regel i tre år. För de personer som tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen betalas emellertid en kalkylerad ersättning för fyra år. Fyra års ersättningstid gäller även kvotflyktingars

familjemedlemmar som kommit till Finland genom familjeåterför-
ening.

Kalkylerade ersättningar betalas i regel ut automatiskt utan se-
parat ansökan. En person hänförs till den personkrets som om-
fattas av kalkylerade ersättningar som betalas ut automatiskt en-
ligt följande bestämmelser. Bestämmelsen anger ersättningsti-
den för personen. Bildens paragrafhänvisningar är paragrafer i
utlänningslagen.

	Bestämmelser	Betalnings- tid
1	Uppehållstillstånd på grund av asyl (87 §), alternativt skydd (88 §) eller humanitärt skydd (88a §)	3 år
2	Uppehållstillstånd på grund av tillämpning av utlänningslagens uteslutningsklausul (89 §)	3 år
3	Uppehållstillstånd på grund av individuella mänskliga orsaker (52 §) och på grund av att utläningen är förhindrad av att lämna landet (51 §)	3 år
4	Person som fått uppehållstillstånd i kvotflyktingförfarandet	4 år
5	Flyktingstatus eller alternativt skyddsstatus genom familjeåterförening	3 år / 4 år enligt anknytningspersonen
6	Familjebandet för en anknytningsperson (asylsökande) som fått internationellt skydd genom uppehållstillstånd genom familjeåterförening har uppkommit innan anknytningspersonen anlände till Finland (inte internationell skyddsstatus)	3 år
7	Familjebandet för en anknytningsperson (kvotflykting) som fått internationellt skydd genom uppehållstillstånd genom familjeåterförening har uppkommit innan anknytningspersonen anlände till Finland (inte internationell skyddsstatus)	4 år
8	Ett barn som är fött i Finland och har fått internationellt skydd	Enligt föräldrarna

Kalkylerade ersättningar som betalas ut automatiskt finns beskrivna i Migrationsverkets elektroniska ärendehanteringssystem för utlänningsärenden UMA:s anvisning "Automatisering av de kalkylerade ersättningarna till kommunerna". (På finska)

Ersättningstiden börjar

- 1) Ersättningstiden börjar från då den första hemkommunen har registrerats i befolkningsdatasystemet för en person som fått det uppehållstillstånd som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i integrationslagen. Ersättning betalas alltså i princip på basis av boende i kommunen.
- 2) Om personen i fråga inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet eller sedan uppehållstillstånd beviljats

inte kan få en hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994), betalas ersättning från det att personen beviljades uppehållstillstånd. Bestämmelsen är ämnad att skapa klarhet i de personers ställning som får tillfälligt uppehållstillstånd och som hör till tillämpningsområdet för 2 § 2 mom. i integrationslagen, men som på grund av tillståndets tillfällighet inte kan få en hemkommun i Finland. Sådana personer är de som fått ett tillfälligt uppehållstillstånd på grund av förhindrad utvisning, individuell mänsklig orsak eller tillämpning av utlänningslagens uteslutningsklausul. (Utlänningslagen 51, 52 och 89 §). Då kan inflyttningen till eller boende i kommunen bevisas till exempel med gällande hyresavtal.

- 3) Undantagsvis i de fall myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) inte registrerar hemkommunen för en person som är i Finland med annat än tillfälligt tillstånd och som bor i kommunen, kan ersättningen betalas från och med det att personen mottar kommunala tjänster. Kommunen ska bevisa att tjänster tillhandahållits genom att till ersättningsansökan bifoga information om tjänsterna som använts, till exempel om beviljande av utkomststöd eller deltagande i undervisning eller småbarnsfostran. Förutsättningen är att personen omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 2 mom. i integrationslagen.
- 4) Om en person som omfattas av ersättningarna bor på en mottagningscentral efter att uppehållstillståndet beviljats och väntar på att flyttas till en kommun och ingen hemkommun har registrerats för personen betalas inga kalkylerade ersättningar för den tid som personen tillbringat på mottagningscentralen, eftersom personen mottagit tjänster på mottagningscentralen. Kalkylerad ersättning kan dock betalas till kommunen, trots att personen fortfarande vistas på mottagningscentralen, om den kommun där mottagningscentralen finns har registrerats som hemkommun för personen som fått uppehållstillstånd och det i själva verket är möjligt för personen att få tjänster i kommunen. Kommunen ska bevisa att tjänster har tillhandahållits genom att till ansökan om ersättning bifoga uppgifter om användningen av kommunens tjänster.
- 5) Om personen innan det uppehållstillstånd som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i integrationslagen beviljas har haft kontinuerligt uppehållstillstånd som beviljats på andra grunder och en tidigare registrerad hemkommun, börjar ersättningstiden för den kalkylerade ersättningen först efter den dag då uppehållstillståndet som berättigar till kommunersättning beviljas.

Samma förfarande tillämpas om personen har bott i landet med ett tillfälligt uppehållstillstånd (till exempel studier).

3.2 Kalkylerad ersättning för barn som fötts i Finland

För ett barn som fötts i Finland betalas kalkylerad ersättning, om barnet inte får finskt medborgarskap för att det är fött i Finland (se punkt 2.1) och åtminstone den ena föräldern omfattas av kalkylerad ersättning. Kalkylerad ersättning betalas ut från det att barnets första uppehållstillstånd har beviljats.

Barnets ersättningstid följer föräldrarnas ersättningstid. Om föräldrarnas ersättningstid är av olika längd, till exempel på grund av tidpunkten när de kom till Finland, betalas ersättning ut för barnet enligt den förälder vars ersättningstid är i kraft längre. Bestämmelsen tillämpas i situationer där båda föräldrarna bodde i Finland då barnet föddes. Dessutom ska föräldrarna vid tidpunkten för barnets födsel ha gällande uppehållstillstånd, som berättigar kommunen till ersättningar för dem. I andra fall iakttas ersättningstiden för modern.

Kommunen kan undantagsvis ansöka om kalkylerad ersättning för barnet, trots att ärendet som gäller barnets uppehållstillstånd är anhängigt men Migrationsverket inte ännu har beviljat uppehållstillstånd till barnet och UF-centret inte automatiskt har betalat någon kalkylerad ersättning för barnet under den ansökta ersättningsperioden. Då är det bra om kommunen i förväg också informerar UF-centret om det anhängiga uppehållstillståndsärendet.

Om barnet får finskt medborgarskap på den grunden att det fötts i Finland betalas ingen ersättning (se punkt 2.1)

Ovan nämnda anvisning tillämpas också vid behov när det gäller inträdet av anhängighet för ett barn som fötts i Finland på de ersättningar som anges i 46–49 § i integrationslagen.

3.3 Ansökan om och betalning av kalkylerad ersättning

Den kalkylerade ersättning som avses i 45 § i integrationslagen betalas i regel till kommunen utan separat ansökan för alla personer som i personkretsen har;

- uppehållstillstånd som berättigar till ersättning
- återstående ersättningstid
- hemkommun i befolkningsregistret
- existerande personbeteckning i UMA-systemet

Den automatiserade utbetalningen grundar sig på en funktion som kombinerar uppgifter om klienter och uppehållstillstånd i

UMA-systemet med uppgifter om hemkommun i befolkningsdatasystemet och som automatiskt utformar ett kommunspecifikt betalningsförslag på kvällen den första dagen varje månad. Personer, vars hemkommun registreras i befolkningsdatasystemet senare under månaden i fråga tas automatiskt med på den personförteckning som skapas och i och med det på betalningsförslaget den första dagen följande månad. Från och med det inleds betalningstiden och kompenseras på motsvarande sätt i slutet av utbetalningstiden.

Betalningsförslaget överförs automatiskt till betalningssystemet därifrån betalningen görs till kommunen. Kommunen kan kontrollera den personförteckning som utgör grund för betalningen i UMA-systemet i kommunanvändarens vy Ersättningar till kommunerna. För att få tillträde till UMA-systemet behöver kommunen användarnamn som söks från Migrationsverket och ett elektroniskt identifieringskort som söks från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

De personer som ingår i den personkrets som omfattas av betalningarna och vars personbeteckning eller uppgifter om hemkommun vid tidpunkten när personförteckningen skapas inte finns i UMA- eller Befolkningsdatasystemet (BDS), tas inte automatiskt med på betalningsförslagen. För dessa personer skapas den personförteckning som utgör grund betalningsförslagen av UF-centret och kommunen får betalningen automatiskt utan separat ansökan. UF-centret fattar ett beslut om utbetalning och i en bilaga till beslutet anges de personer som utgör grund för ersättningen.

Kommunen ska fortfarande med en separat ansökan ansöka om kalkylerad ersättning för alla offer för människohandel och för deras familjemedlemmar.

Om kommunen ansöker om ersättning med en separat blankett, ska ersättningarna sökas kvartalsvis från regionförvaltningens e-tjänst på blanketten "Ansökan om ersättning till kommunerna för kostnader". Ansökan ska göras senast inom två år efter slutet av det kalenderår under vilket den verksamhet som ersättningar ansöks för utförts. Ansökan kan kompletteras efter den två år långa tidsfristen. I kompletteringen kan man inte framföra helt nya ersättningsgrunder, utan den ska anknyta till de ersättningsgrunder som redan ansökts om.

Ansökan ska åtföljas av personförteckningen eller en förteckning med motsvarande uppgifter som kommunens fakturering har tagit fram om de personer som bott i kommunen vid tidpunkten för ansökan och som ansökan gäller (**blankett tem703**).

Kalkylerad ersättning som sökts med en separat ansökan betalas också för hela månader enligt samma logik som den automatiserade kalkylerade ersättningen betalas. Ansökan om utbetalning ska göras från och med den månad när personens hemkommun den 1:a dagen i månaden första gången fanns med i befolkningsdatasystemet. Om registreringen av personens hemkommun skett efter den 1:a dagen i inflyttningsmånaden, görs ansökan om utbetalning från början av följande månad och ersättningstiden kompenseras på motsvarande sätt i slutet av utbetalningen.

4 ERSÄTTNING FÖR ORDNANDE AV INLEDANDE KARTLÄGGNING ENLIGT 50 § I INTEGRATIONSLAGEN

4.1 Ersättning för ordnande av inledande kartläggning

Enligt statsrådets förordning om ersättning av statens medel för kommunens kostnader för främjande av integration (1393/2011) betalas för kostnaderna för arrangemangen för en inledande kartläggning som avses i 9 § i lagen om främjande av integration till kommunen av statens medel en kalkylerad ersättning som är 700 euro för var och en som deltar i kartläggningen. För en och samma person kan ersättning betalas endast en gång. Genom samarbetet mellan NTM-centralerna, kommunerna och arbets- och näringsbyråerna ska det tas reda på om ersättning för personen i fråga redan betalats.

En förutsättning för att betala ut ersättning är att kommunen åtminstone har ordnat den inledande intervju som avses i 1 § 2 mom. i statsrådets förordning om inledande kartläggning i anslutning till främjande av integration (570/2011). Enligt förordningen ingår i den inledande kartläggningen en inledande intervju och vid behov preciserande åtgärder. Den inledande intervjun genomförs för alla som deltar i den inledande kartläggningen och där utreds följande allmänna förutsättningar för integration i fråga om invandraren: läs- och skrivfärdigheter, kunskaper i finska och svenska, studiefärdigheter och studieförutsättningar, tidigare utbildning och arbetserfarenhet, kompetens som hänför sig till speciella färdigheter samt andra starka sidor, egna önskemål om sysselsättning och utbildning samt livssituationen och det behov av tjänster som denna medför.

I 10 § i integrationslagen finns bestämmelser om arbets- och näringsbyråns och kommunens förfarande och ansvarsfördelning när det gäller arrangemang för inledande kartläggning. Enligt bestämmelsen ska kommunen inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd

enligt lagen om utkomststöd. Kommunen kan inleda en inledande kartläggning även för en annan invandrare, om han eller hon begär det och anses vara i behov av det.

Enligt 87 a § i integrationslagen ska Folkpensionsanstalten i de situationer som avses i 10 § 1 mom. trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter utan dröjsmål avgiftsfritt lämna hemkommunen enligt lagen om hemkommun uppgifter om en invandrare på vilken denna lag tillämpas och som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. Folkpensionsanstalten får lämna ut uppgifterna till kommunen med hjälp av en teknisk anslutning. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska kommunen lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

Ersättning för ordnandet av den inledande kartläggningen betalas om invandraren inte då kommunens inledande intervju utförts haft som avsikt att söka sig ut på arbetsmarknaden och till den inledande kartläggningen som ordnas av arbets- och näringsbyrån. Endast en anteckning om att personen registrerats vid arbets- och näringsbyrån bevisar emellertid inte att arbets- och näringsbyrån även gjort den inledande kartläggningen. Det som är betydelsefullt för utbetalandet av ersättningen är att den inledande kartläggningen verkligen gjorts i kommunen, inte vid arbets- och näringsbyrån, och att personen då den inledande kartläggningen gjordes eller genast efter den inte hade som avsikt att bli klient hos arbets- och näringsbyrån.

Den ersättning för inledande kartläggning som betalas till kommunerna **omfattar även kostnader för tolkning och översättning**. Detta innebär att kommunen inte kan ansöka om den ersättning som avses i 48 § i integrationslagen för tolkningskostnader som uppstår i samband med inledande kartläggning från UF-centret.

Om den inledande kartläggningen undantagsvis gjorts för en minderårig och den varit motiverad med tanke på främjandet av integrationen kan en ersättning för den inledande kartläggningen betalas. Kommunen kan emellertid inte söka ersättning för inledande kartläggning för alla medlemmar till exempel i en familj på elva personer, utan i princip endast för de familjemedlemmar som är myndiga.

En kommun som deltar i de kommunala sysselsättningsförsöken kan inte få ersättning enligt integrationslagen för de inledande kartläggningar som tidigare hörde till arbets- och näringsbyråerna. Enligt 12 § 1 mom. i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen svarar kommunen inom försöksområdet i stället för arbets- och näringsbyrån för ordnandet av de tjänster och åtgärder för kunderna som enligt 2 kap. i lagen

om främjande av integration ankommer på arbets- och näringsbyrån. Bestämmelser om finansieringen av de uppgifter som avses i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen finns i 16 § i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen. Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen utesluter inte tillämpningen av 50 § i integrationslagen, när det är fråga om uppgifter som tidigare ankommit på kommunen.

4.2 Ansökan om ersättning

Av ersättningsansökan ska framgå basuppgifter om personen, personbeteckning utan slutdel, det första och/ eller nuvarande uppehållstillståndets giltighetstid och status, det datum varje enskild kartläggning inletts och avslutats och uppgifter om genomförande av inledande kartläggning, det vill säga har minst den inledande intervjun genomförts. Man behöver dock inte bifoga innehållet i den inledande intervjun eller kartläggningen som stöd för ersättningsansökan.

Kommunen ansöker om ersättning för kostnaderna för den inledande kartläggningen i första hand med en elektronisk ärendblankett i regionförvaltningens e-tjänst <https://sahkoine-nasiointi.ahtp.fi/sv/> (bilaga till ansökan blankett tem710). Betalning av ersättningen förutsätter inte ett särskilt avtal mellan NTM-centralen och kommunen.

5 ERSÄTTNING SOM BETALAS ENLIGT FAKTISKA KOSTNADER

5.1 Ersättning för kommunens kompletterande och förebyggande utkomststöd (46 §)

En kommun som till en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen betalat utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) eller landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd (Ålands författningssamling 66/1998) ersätts för de kostnader som det orsakat under en period om högst tre år.

Folkpensionsanstalten betalar numera grundläggande utkomststöd. Bestämmelser om ersättning till Folkpensionsanstalten för kostnader för grundläggande utkomststöd enligt integrationslagen finns i 5 a § i lagen om utkomststöd.

För kommunerna tillämpas bestämmelsen på kostnaderna för det kompletterande och förebyggande utkomststöd som kommunerna betalar.

Ansökan om ersättning görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>, med blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader". Från ersättningsansökan ska eventuella återbetalningar av utkomststöd från Folkpensionsanstalten dras av.

Det UF-center som behandlar och beviljar kommunersättningen ska ha tillgång till uppgifter om till vilka av de personer som omfattas av ersättningarna kommunen har betalat utkomststöd eller återflyttningsbidrag.

UF-centret ska av kommunen erhålla en personförteckning över de personer som omfattas av ersättningarna och vars utkomststöd eller återflyttningsbidrag ska ersättas kommunen ("Personförteckning, utkomststöd och återflyttningsbidrag" (**blankett tem704**)). I blanketten fyller man i namnet på de personer som fått bidrag och födelsetiden (utan personbeteckningens slutdel) samt datum för införande i befolkningsdatasystemet och storleken på de utbetalade ersättningarna i euro. Kommunen kan även framföra motsvarande information på något annat sätt.

Ifall alla personer i en familj inte omfattas av ersättningarna ska utkomststödet delas så att man endast ansöker om ersättning för de personer som i verkligheten omfattas av ersättningarna.

5.2 Ersättning för ordnande av tolkning (48 §)

Kommunen ersätts för kostnaderna om de tolkningstjänster som anlitas hänför sig till social- och hälsovårdstjänster som ordnas för en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen, uppgörande av en integrationsplan, anlitan av integrationsfrämjande tjänster i det inledande skedet av ankomsten till landet, introduktion till kommunen (att handla i butiken, sköta ärenden på posten och hos myndigheter, använda kollektivtrafik osv.) samt till samarbetet mellan skola och hem eller daghem och hem.

Förutom tolkningskostnader kan man från fall till fall ersätta kostnader för översättning i anslutning till ovannämnda situationer om de varit nödvändiga för främjandet av invandrarens integration och för utredandet av ärendet. Emellertid ersätts i regel inte vanliga materialöversättningar, till exempel instruktioner eller broschyrer.

I lagen anges ingen tidsfrist för ersättning av kostnaderna för tolkning. Tolkningsbehovet är ändå störst under integrationens första år. Behovet minskar då språkfärdigheterna ökar och resan av integrationen framskrider. Kostnader ersätts inte från och med den dag då personen får finskt medborgarskap.

Kommunen ersätts för kostnaderna som uppstår vid tolkning på basis av den fakturering som tjänsteproducenten lämnar in till kommunen (se punkt 2.3 om mervärdesskatteplikten för tjänster).

Kommunen ska ändå sträva efter att kontrollera tolkningskostnaderna genom att se till att tolkningen är ändamålsenlig för att främja integrationen och reda ut ärendet, samt att tolkningens faktureringsgrunder och -belopp är ändamålsenliga. I synnerhet ändamålsenligheten ska uppmärksammas då tolkningsbehovet framgår efter att integrationsplanens giltighet upphört. Distans-tolkning via telefon eller video ska användas då det är möjligt och kostnadseffektivt med tanke på utredandet av ärendet. Om man för tolkningstjänsternas del ansöker om ersättning för rese- och övernattningskostnader ersätts kostnaderna i tillämpliga delar i enlighet med prissättningen i kommunens eller statens resereglemente.

När en integrationsplan utarbetas och uppdateras tillsammans med en person som omfattas av ersättningarna, kommunen och arbets- och näringsbyrån kan kommunen sköta om utgifterna för tolkningen och ansöka om ersättning för dem från UF-centret.

Vid fakturering ska tas i beaktande att en handikappad invandrare bosatt i Finland har rätt till tolkservice som ordnas av Folkpensionsanstalten (Lagen om tolkningstjänst för handikappade personer 133/2010, 19.2.2010). Rätt till tolkningstjänst enligt lagen i fråga har synhörselskadade, hörselskadade eller talskadade som på grund av sin funktionsnedsättning behöver tolkning på teckenspråk eller med någon metod som förtydligar kommunikationen.

Av bilagorna till ersättningsansökan ska det bland annat framgå att tolkning har ägt rum och att den person som har behövt tolkningen omfattas av ersättningarna (personens namn och födelseid) samt om de kostnader som ersättning söks för innehåller mervärdesskatt. Om det är fråga om grupptolkning ska UF-centret begära uppgifter om minst två deltagare som ingår i personkretsen.

I samband med ansökan ska kommunen lämna in tillräckliga utredningar över tolknings- och översättningskostnaderna jämte kopior av fakturorna. Om antalet bilagor till ansökan är stort, kan kommunen lämna in ett utdrag ur bokföringen eller en annan motsvarande utredning. UF-centret kan vid behov genomföra en granskning genom att begära kopior av fakturor.

Det krävs inget separat klientspecifikt avtal mellan kommunen och NTM-centralen om ersättning av kostnader för tolkning, men

det allmänna behovet att använda tolkningstjänster ska nedtecknas i avtalet om anvisande till kommuner och främjande av integration mellan kommunen och NTM-centralen. Ansökan om ersättning för tolkning görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>, med blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader".

5.3 Stöd till barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare (49 §)

Kommunen kan få ersättning för kostnader som orsakas av placering av en minderårig utan vårdnadshavare i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet och för familjevård, stödtjänster för boende, socialvårdstjänster och andra stödtjänster till dess att den unga personen fyller 25 år. Det grundläggande syftet med dessa tjänster är att trygga boendet för, den dagliga fostran av samt vården av och omsorgen om barn som åtnjuter internationellt skydd.

Stödtjänster enligt integrationslagen kan ersättas i de fall när ett barn eller en ung person, som bor i landet utan vårdnadshavare och som åtnjuter eller har ansökt om internationellt skydd efter att ha beviljats uppehållstillstånd flyttar och blir invånare i kommunen.

I form av stödåtgärder kan ersättning betalas till kommunen också för andra tjänster och stödtjänster inom socialvård, till exempel stödfamiljs- eller stödpersonsverksamhet. Dessutom kan särskilt stöd som ges inom till exempel hälso- och sjukvård, dagvård och ungdomsarbete ersättas som kostnader, då ett barn eller en ung person inte är klient inom barnskyddet, men på grund av förhållanden som beror på det internationella skyddet uppenbart är i behov av sådana tjänster eller åtgärder.

Eftervård

Från och med den 15 juli 2020 gjordes en ändring i 27 § i integrationslagen, varmed den övre åldersgränsen för eftervård för dem som kommit utan vårdnadshavare stiger till 25 år. Integrationslagen ändrades eftersom den övre åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet steg till 25 år den 1 januari 2020.

I och med lagändringen kan kostnader som gäller 21–24-åringar bara ersättas för tiden efter lagens ikraftträdande. Kostnaderna ska alltså ha uppkommit efter det att lagen trädde i kraft. Efter lagens ikraftträdande kan också sådana unga personer som har hunnit fylla 21 år innan lagen trädde i kraft tas med så att de omfattas av stödet.

Det finns ingen subjektiv rätt till eftervård enligt integrationslagen, utan stödet erbjuds efter behov till de unga personer som behöver det.

Som stödåtgärder och åtgärder som främjar den ungas självständighet kan ersättning betalas till kommunen för stödtjänster för boende, socialvårdstjänster och andra stödtjänster, till exempel stödfamiljs- eller stödpersonsverksamhet. I fråga personer som flyttat till Finland utan vårdnadshavare när de var minderåriga ersätts också utkomststödet tills dess att eftervården upphör. Ersättningarna kan även omfatta andra kostnader som betalas på basis av stödtjänster, till exempel hobbykostnader eller stöd för studier (till exempel böcker, studiekostnader, studiematerial).

Ersättningarna kan betalas tills den unga personen som anlant till landet utan vårdnadshavare fyller 25 år. Ersättningen betalas emellertid inte automatiskt tills personen fyller 25, utan på basis av verkligt och bevisat behov av stödåtgärder. Ersättningar kan betalas även om den unga personen redan har fyllt 18 år och en förälder/föräldrarna som tidigare var hans eller hennes vårdnadshavare genom familjeåterförening eller på andra grunder flyttar till Finland.

En förutsättning för ersättning är fortfarande att närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen har avtalat om ersättningen särskilt. Enligt 49 § i integrationslagen ersätts kostnader för högst tio år från att den första anteckningen om hemkommun gjordes i befolkningsdataregistret.

Avtalet upprättas på blanketten "Avtal om ersättning för särskilda kostnader" (blankett tem705) och det kan ansökas med blankett 705a "Ansökan om avtal om ersättning för särskilda kostnader". Ansökan om ersättning görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>, med blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader".

5.4 Ordnande av långvarig social- och hälsovård på grund av skada eller sjukdom (49 §)

Kostnaderna kan ersättas om kommunen för en person som omfattas av ersättningarna har ordnat sådan långvarig social- och hälsovård som krävs på grund av sjukdom eller skada eller om detta medför betydande kostnader för kommunen. Dessutom krävs det att personen har varit i behov av omsorg eller vård när han eller hon anlände till Finland.

I sin ansökan kan kommunen även fastställa en helhet för samhörande kroniska sjukdomar som orsakar betydande utgifter. En läkare ska fastställa sjukdomarnas samhörande samt ange på

basis av vilken information man ansöker om ersättning för betydande kostnader orsakade av samhörande sjukdomar. Ersättning kan betalas ut för flera samhörande sjukdomar om en del av sjukdomarna har konstaterats före ankomsten till Finland.

Som betydande kostnader betraktas kostnader som orsakas kommunen av anlitaandet av tjänster och vilka uppskattas eller bevisas vara betydande. Utgångspunkten är att kostnaderna kan bedömas vara betydande om nivån på dem under en 12 månaders tidsperiod är dubbelt så stor som den kalkylerade ersättningen som betalas för en person över sju år, det vill säga 4 600 euro. Om det uppskattas att nivån överskrider under ett år anses skadan eller sjukdomen vara betydande och kostnaderna för följande år kan ersättas så att de ingår i betydande kostnader.

Av kostnaderna för långvarig social- och hälsovård till följd av skada eller sjukdom kan ersättas bland annat:

- kostnader för tjänster och stödåtgärder som avses i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) och i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987, bilaga), såsom personlig assistans, hemservice, färdtjänst, serviceboende, rehabiliteringsverksamhet, hjälpmedelsservice, ändringsarbeten i bostaden samt verksamhet i sysselsättningssyfte för handikappade och arbetsverksamhet för handikappade,
- åtgärder på grund av psykiska och traumabetingade sjukdomar, såsom psykiatrisk vård, psykoterapi, institutions- och familjevård, rehabilitering,
- långvariga och betydande kostnader till följd av cancer, hjärtsjukdomar och neurologiska sjukdomar eller annan allvarlig sjukdom, till exempel specialiserad sjukvård som tillhandahålls av ett universitetssjukhus (vård på avdelning, öppen vård), munvård, när den hänför sig till behandling av en kronisk sjukdom som ingår i avtalet, hemsjukvård och hemservice, rehabilitering,
- kostnader till följd av amputation, inbegripet nyanskaffning och underhåll av proteser,
- åtgärder till följd av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan samt övrig vård.

Avtalet utarbetas på **blankett tem 705** och ansökan om avtalet på **blankett 705a**. Ersättning för de faktiska kostnaderna söks i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoine-nasiointi.ahtp.fi/sv>, på blanketten "Ansökan om ersättning till kommunerna för kostnader". Ersättning betalas under högst tio år från den första anteckningen om hemkommun i befolkningsdatasystemet. En förutsättning för ersättning är dessutom att närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen har avtalat om ersättningen särskilt.

5.5 Andra kostnader som uppstått för kommunen av särskilda skäl (49 §)

Andra specialkostnader som orsakas kommunen av särskilda skäl är i allmänhet oförutsedda och betydliga och föranleds av att en person som omfattas av 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen har behov av social- eller hälsovård. Kostnaderna ska hänföra sig till behoven hos en person som omfattas av ersättningarna, och man ska separat komma överens om ersättning med NTM-centralen. Avtalet om att ersätta kostnaderna kan ha olika längd och innehåll beroende på kostnadens natur och varaktighet. Bedömningen av huruvida ersättning ska beviljas och om det finns särskilda skäl ska grunda sig på en helhetsbedömning, där det bland annat beaktas grunden till att kostnaderna, dess natur, beloppet på de kostnader som uppkommit och kommer att uppkomma samt andra faktorer i ärendet i fråga.

Vanliga åtgärder inom social- och hälsovården samt förebyggande barnskyddsarbete i enlighet med barnskyddslagen ingår i regel, om inte annat bestämts, i den verksamhet som täcks av statsandelssystemet och den kalkylerade ersättningen och denna verksamhet inte kan finansieras med stöd av 49 § i integrationslagen. Även eventuella stödåtgärder som ordnas inom den grundläggande undervisningen täcks av statsandelssystemet. I barnskyddets förebyggande arbete ingår i enlighet med 3 a § i barnskyddslagen stöd och särskilt stöd som ges till exempel inom undervisningen, ungdomsarbetet, dagvården, mödra- och barnrådgivningsbyrå samt annan social- och hälsovård.

Med stöd av 49 § i integrationslagen kan till exempel följande kostnader ersättas (förteckningen är inte uttömmande):

- andra än kortvariga stödåtgärder för barnskydd inom öppenvården i enlighet med 36 § i barnskyddslagen (till exempel verksamhet med stödpersoner eller stödfamiljer, familjearbete, -rehabilitering och familjeläger),
- kostnader för familjevård, om de är betydande
- kostnader vid omhändertagande, såsom kostnader som uppstår när barnet besöker någon som har rätt att ha barnet hos sig, kostnader i samband med umgängesrätt (resor, övernattning), kostnader för upprätthållande av kontakter.
- kostnader för specialdagvård till den del de överstiger kostnaderna för basdagvården, om behovet grundar sig på till exempel skada eller sjukdom,
- betydande vårdkostnader för ett handikappat eller sjukt barn som en person som åtnjuter internationellt skydd har fött i Finland,
- kostnader för dyr sjukhusvård (till exempel operation och därmed förknippad eftervård),

- direkta kostnader för reservering av bostäder för personer som får internationellt skydd, till exempel hyror eller elräkningar eller direkta kostnader för möblering av bostaden, då reservering av bostaden innan personen/familjen anländer till Finland eller flyttar till kommunen inte har kunnat undvikas,
- kostnader orsakade av specialåtgärder inom äldreomsorgen.

Helsingfors förvaltningsdomstol har i sitt beslut den 19 juni 2017 avgjort flera besvär som Helsingfors stads social- och hälsovårdsnämnd gjort om fall som NTM-centralen i Nyland har förkastat. I sitt beslut har Helsingfors förvaltningsdomstol konstaterat att till exempel kostnader som orsakas kommunen för akuta kejsarsnitt, brådskande kejsarsnitt, planerade kejsarsnitt samt förlossning med sugklocka är vanliga kostnader inom hälso- och sjukvård och det är inte fråga om sådana oförutsedda och betydande kostnader av särskilda skäl, som måste ersättas till kommunen på basis av 49 § 1 mom. 3 punkten i integrationslagen. I samma beslut har Helsingfors förvaltningsdomstol också som vanliga kostnader inom hälso- och sjukvård förkastat läkarkostnader på flera tusen euro som krävts för lunginflammation, bihålainflammation, vattkoppor, njurinflammation.

Helsingfors förvaltningsdomstol har i sina andra beslut den 19 juni 2017 tagit ställning till att bedömningen huruvida ersättning ska beviljas och om det finns särskilda skäl ska grunda sig på en helhetsbedömning, där det bland annat beaktas grunden till kostnaderna, dess natur, beloppet på de kostnader som uppkommit och kommer att uppkomma samt andra faktorer i ärendet i fråga. Med tanke på detta ska ersättning inte schematiskt lämnas obetald till exempel enbart grundat på under hur länge kostnaderna uppkommit eller storleken på dem. Förvaltningsdomstolen har också konstaterat att gränsen för betydande kostnader inte kan sättas vid 2 300 euro, utan villkoret att det finns särskilda skäl innebär ett större belopp än detta. Förvaltningsdomstolen har dessutom konstaterat att beroende på den bakomliggande orsaken kan behovet av hälso- och sjukvård vara kortvarigt eller långvarigt.

Besluten som nämns ovan är inte till sin natur så kallade förhandsavgöranden. I varje enskilt fall ska beaktas den helhetsbedömning enligt ovan nämnda grunder som också förvaltningsdomstolen nämner.

Ansökan om ersättning för kostnader som grundar sig på 49 § i integrationslagen görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv>, på blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader". Avtalet utarbetas på

blankett tem 705 och ansökan om avtalet på blankett 705a. Ersättning betalas **under högst tio år från den första anteckningen om hemkommun i befolkningsdatasystemet.**

5.6 Ersättning för återflyttningsbidrag (47 §, 85 §)

Kommunen kan betala skäliga rese- och flyttkostnader till en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen och som frivilligt i annat än tillfälligt syfte återvänder till sitt hem- eller utreseland.

Kommunen kan dessutom betala ett återflyttningsbidrag som motsvarar utkomststödet grunddel till en person under högst två månader och till en familj under högst fyra månader.

Förutsättningen för att få bidrag för återflyttningen är att personen i annat än tillfälligt syfte flyttar bort från landet. Till exempel en flyttningsanmälan till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Folkpensionsanstalten där den permanenta flytten och det stadigvarande syftet med utlandsvistelsen framgår kan bevisa detta.

Ersättning för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag beviljas på ansökan av den kommun där nämnda person är bosatt. Till kommunerna betalas ersättning för kostnaderna för återflyttningsbidrag **utan tidsfrist.**

5.7 Att avtala om specialkostnader

I det avtal om särskilda kostnader som upprättas med stöd av 49 § i integrationslagen (**blankett tem 705**) ska antecknas det datum då en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen har fått sin första hemkommun samt dennes uppehållstillståndstatus och även tillfogas en anteckning om att personen inte är finsk medborgare. I avtalet ska dessutom specificeras de åtgärder som orsakar kostnaderna och om möjligt uppskattas storleken på dessa kostnader.

När det är fråga om behandling av en sjukdom ska kommunen till stöd för avtalet lämna ett av en läkare eller en yrkesutbildad person inom socialvården utfärdat intyg eller utlåtande¹ om sjukdomen eller skadan och om dess art och behandling, liksom även en bedömning av huruvida sjukdomen eller skadan har uppstått före den person som omfattas av ersättningarna ankommit till Finland eller först under tiden efter ankomsten.

¹ lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 559/1994

Till stöd för avtalet krävs inte en vårdplan eller något motsvarande. Planerna ska dock vid behov finnas tillgängliga så att grunderna för ersättningarna kan säkerställas.

Kommunen kan ansöka om avtal om ersättning för specialkostnader även med en separat ansökningsblankett (**blankett tem 705a**).

Ersättningstiden för specialkostnader beräknas börja enligt 44 § 3 mom. i integrationslagen från att den första hemkommunen registrerades och pågå under högst 10 år. Betalningen kan börja från datumet för avtalet eller från ett datum som anges i avtalet (till exempel det datum då det har börjat uppkomma kostnader för kommunen) och ersättning kan betalas retroaktivt i två år bakåt från början av det kalenderår då avtalet ingicks. Avtal som ingåtts innan denna anvisning trädde i kraft, kan i enlighet med avtalets längd fortsätta ända tills avtalet upphör.

Om en person som omfattas av ersättningar under den tid avtalet är i kraft får medborgarskap i Finland, ersätts kommunen inte för kostnader som uppkommit efter att medborgarskapet beviljades.

6 ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER FÖR PERSONER SOM KOMMER FRÅN DET FORNA SOVJETUNIONENS TERRITORIUM (51 §)

Ersättning betalas för en person som flyttat till Finland från det forna Sovjetunionens territorium och beviljats uppehållstillstånd enligt 48 § i utlänningslagen samt en person som fått uppehållstillstånd enligt 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen och som själv har varit finsk medborgare eller om åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare, samt en sådan persons familjemedlem som har flyttat till Finland.

Ingermanländarnas återflyttningssystem upphörde den 1 juli 2016 och därför är de kostnader som ersätts med stöd av 51 § i integrationslagen en kostnadspost som kommer att falla bort.

Folkpensionsanstalten betalar numera kostnaderna för grundläggande utkomststöd. **För kommunerna tillämpas bestämmelsen på kostnaderna för det kompletterande och förebyggande utkomststöd som kommunerna betalar.**

De **språktjänster** som de personer enligt 48 § och 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen som kommer från det forna Sovjetunionens territorium är i behov av **ersätts inte av statens medel**. Om kommunen ändå anser att språktjänsterna är nödvändiga för personens integration och för att främja ett självständigt liv så som avses i lagen om utkomststöd ska kostnaderna ersät-

tas av staten. De språktjänster som kan komma i fråga är till exempel nödvändiga tolk- och översättningstjänster vid utnyttjande av tjänster inom social- och hälsovård, vid utarbetande av integrationsplan och vid andra integrationsåtgärder.

Staten ersätter en kommun för kostnaderna för språktjänster som betalas i form av utkomststöd **för en tid på högst sex månader** från och med det att återflyttarens första hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet. Ersättningarna ska sökas särskilt specificerade för varje kund. Tolkcentralernas avgiftsfria tjänster kan inte erbjudas återflyttare. Tolkcentralen fakturerar kommunen för tjänsterna och kommunen ska i efterskott söka om ersättningarna.

Om en kommun ordnar utkomsten för en person av den anledningen att han eller hon på grund av sin migrationsstatus inte kan få pension eller den är otillräcklig eller någon annan socialskyddsförmån, kan kommunens kostnader för detta ersättas för en tid av högst fem år från och med det att personens första hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet. Kommunen ansöker om ersättning för dessa kostnader i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv>, på blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader, återflyttare" (bilageblankett tem708).

Till en kommun kan dessutom **för högst fem år** betalas ersättning för betydande kostnader som föranletts av ordnandet av långvarig social- och hälsovård på grund av en persons sjukdom eller skada. Om ersättning av kostnaderna avtalas separat mellan NTM-centralen och kommunen. Ett sådant avtal upprättas på **blankett 9** "Avtal om ersättning för särskilda kostnader, återflyttare, lagen om främjande av integration 51 §" och ansökan om avtal görs på **blankett 9a**. Kommunen ansöker om ersättning för kostnaderna på **blankett 6**. Till ansökan bifogas i tillämpliga delar samma information som för en flykting.

7 ERSÄTTNING FÖR KOSTNADERNA FÖR PERSONER SOM DELTAGIT SOM FRIVILLIGA I KRIGEN (52 §)

Närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen kan avtala om ersättning för kostnaderna för ankomstgranskning av hälsotillståndet samt för boende, tryggnad av försörjningen och ordnande av social- och hälsovård i fråga om personer från det forna Sovjetunionens territorium vilka deltog som frivilliga i Finlands krig åren 1939–1945, samt deras makar. De kostnader som ersätts på basis av 52 § i integrationslagen är en kostnads-post som kommer att falla bort.

Kostnaderna ersätts för hela den tid som de personer som avses är bosatta i Finland.

Ett avtal om ersättning av kostnader upprättas på **blankett tem705** "Avtal om ersättning för särskilda kostnader" och ansökan om avtal görs på **blankett tem705a**. Ansökan om ersättning av kostnader görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahko-inenasiointi.ahtp.fi/sv/>, med blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader".

8 ERSÄTTNINGAR SOM BETALAS FÖR OFFER FÖR MÄNNISKOHANDEL

8.1 DEFINITION AV OFFER FÖR MÄNNISKOHANDEL SOM OMFATTAS AV ERSÄTTNINGAR OCH ERSÄTTNINGAR TILL KOMMUNERNA

Till kommunen kan av statens medel betalas en kalkylerad ersättning för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration för offer för människohandel. På grund av specialbehov hos offret för människohandel kan kommunen dessutom få ersättning för kostnader för åtgärder och tjänster som ordnas och som hänför sig till personens ställning som offer för människohandel och andra ersättningar enligt 46–50 § i lagen om främjande av integration

Ett offer för människohandel som omfattas av ersättningarna kan vara en person som har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd på basis av 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen eller en person, som i stället för uppehållstillstånd för offer för människohandel får internationellt skydd som avses i utlänningslagen eller en person, som har beviljats uppehållstillstånd på basis av 51 eller 52 § i utlänningslagen efter att han eller hon har ansökt om internationellt skydd.

Dessutom kan ett offer för människohandel som omfattas av ersättningarna vara en person som avses i 4 kap. lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och som omfattas av hjälpsystemet för offer för människohandel. En person för vars del det har gjorts en framställning om upptagning i hjälpsystemet ska upptas i systemet, om personen med hänsyn till omständigheterna kan bedömas vara offer för ett människohandelsbrott och han eller hon är i behov av hjälpinsatser. En person som bistår vid utredningen av ett människohandelsbrott kan upptas i hjälpsystemet, om han eller hon är i behov av särskild hjälp. I hjälpsystemet kan dessutom upptas ett barn till de ovan framställda personerna som upptagits i hjälpsystemet, om barnet befinner sig i Finland. Då omfattas också ett barn till ett offer för människohandel av de ersättningar som anges i punkt

8.3. Ett offer för människohandel som omfattas av de ersättningar som anges i punkt 8.3 kan också vara finsk medborgare. Beslut om upptagning i hjälpsystemet för offer för människohandel fattas av Joutseno förläggning, som administrerar hjälpsystemet för offer för människohandel i Finland.

Om ett offer för människohandel tidigare har vistats i Finland på andra grunder, påverkar den tidigare vistelsen inte tidpunkten när ersättningsperioden börjar eller dess längd. Betalningen av ersättning börjar från och med då personen i enlighet med det som anges i punkterna 8.2 och 8.3 betraktas som offer för människohandel, även om det tidigare har registrerats en hemkomst för personen på någon annan grund.

8.2 Kalkylerad ersättning för att anvisa offer för människohandel till en kommun

Till kommunen betalas av statens medel en **kalkylerad ersättning** för vägledning, rådgivning och annat ordnande av verksamhet som stöder integration av en person som är offer för människohandel och som beviljats **kontinuerligt** uppehållstillstånd med stöd av 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen.

För att fastställa tidpunkten då den **kalkylerade ersättningen** börjar tillämpas den allmänna bestämmelsen om begynnelse tiden för ersättningarna i 44 § i integrationslagen, enligt vilken ersättningar betalas under tre år från det att personen registrerats i kommunen då registreringen gjorts på basis av ett uppehållstillstånd i enlighet med 52 a § i utlänningslagen eller då anteckning över registrering i kommunen saknas från och med att uppehållstillstånd beviljats.

Om det är fråga om någon annan person än en person som betraktats som offer för människohandel på basis av 52 a § i utlänningslagen, betalas ingen kalkylerad ersättning till kommunen.

8.3 Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel

Enligt 53 § i lagen om främjande av integration ersätts en kommun för kostnader som orsakas av hälso- och socialvårdstjänster som ordnas på grund av specialbehov till följd av en persons ställning som offer för människohandel, tolkning, skyddet av personens säkerhet och andra åtgärder och tjänster som ordnas på grund av specialbehov i anslutning till personens ställning som offer.

Ett offer för människohandel kan vara en person som redan bor i kommunen (person med hemkommun) och som inte ingår i personkretsen för den kalkylerade ersättningen. Då ersätts kommunen för kostnaderna för de åtgärder och tjänster som hänför sig till personen ställning som offer för människohandel och som ordnas på grund av specialbehov hos en person som omfattas av hjälpsystemet för offer för människohandel. På basis av 53 § i lagen om främjande av integration ersätts kommunen också för kostnader för tjänster som ordnas på grund av specialbehov till följd av en persons ställning som offer för de offer för människohandel för vilka kommunen inte får kalkylerad ersättning eller andra ersättningar. Ersättning betalas till den del kostnaderna för åtgärderna eller tjänsterna inte ingår i de kalkylerade ersättningarna eller de är andra kostnader som anges i 46–50 § i integrationslagen.

Vanliga tjänster inom social- och hälsovården samt förebyggande barnskyddsarbete i enlighet med barnskyddslagen ingår i regel, om inte annat bestämts, i den verksamhet som täcks av statsandelssystemet och denna verksamhet kan inte finansieras med stöd av 53 § i integrationslagen, om inte åtgärderna kan anses bero på personens ställning som offer för människohandel. I barnskyddets förebyggande arbete ingår i enlighet med 3 a § i barnskyddslagen stöd och särskilt stöd som ges till exempel inom undervisningen, ungdomsarbetet, dagvården, mödra- och barnrådgivningsbyrå samt annan social- och hälsovård.

Specialbehov hos ett offer för människohandel kan bero på offrets psykiska och fysiska hälsotillstånd eller så kan offret för människohandel ha många slags behov som orsakats av människohandeln/utnyttjande. De kostnader som ska ersättas kan anses vara orsakade av att personen blivit offer för människohandel. Kommunen kan ordna tjänster för offer för människohandel som egen verksamhet eller som köptjänst. Hjälpåtgärder ordnas utgående från behovet av individuellt stöd hos offret för människohandel.

Med stöd av 53 § i integrationslagen kan till exempel följande kostnader ersättas (**förteckningen är inte uttömmande**):

- Särskilt för psykologiskt eller psykoterapeutiskt stöd som motsvarar behoven hos en person som blivit offer för människohandel, såsom traumapsykoterapi och tolkning som behövs i samband med det (inklusive specialiserad psykoterapitolkning) och besök hos läkare eller psykiater för att bedöma behovet av psykoterapeutisk vård.
- Specialarrangemang i samband med boende, inkvartering och dess säkerhet.

- Bortflyttning från gärningsmannen eller från en bostad som är bunden till honom eller henne till krisinkvartering, kortvarig nödinkvartering såsom hotell eller hostell eller annan inkvarteringstjänst, flyttning till en annan ort
- Åtgärder i anslutning till säkerhetsarrangemang för bostaden eller boendets
- Stödbostad/stödboende och handledning i anslutning till det

- Byte av namn och personbeteckning samt ändring av utseendet inom rimliga gränser.
- Kostnader för hälso- och sjukvård till följd av offret för människohandels situation.
- Kostnader i enlighet med barnskyddslagen.
- Kostnader vid omhändertagande, såsom kostnader som uppstår när barnet besöker någon som har rätt att ha barnet hos sig, kostnader i samband med umgängesrätt (resor, övernattnings), kostnader för upprätthållande av kontakter.
- Kostnader för specialdagvård till den del de överstiger kostnaderna för basdagvården.
- Tolkning och översättning.
- Åtgärder i anslutning till tryggt frivilligt återvändande.
- För bedömning av offrets psykiska tillstånd och utlåtande om det för förundersökning och domstolsbehandling och för ansökan som gäller ersättningsanspråk
- vid behov särskilda individuella stödtjänster för integration i samhället såsom språkkurser och information om det finländska samhället för dem som överskridit integrationstiden
- bedömning av servicebehov och hänvisning till tjänster i anslutning till personernas ställning som offer för människohandel

Ersättningar betalas från och med det att det för den person, vars boende i kommunen är grunden för att ersättning betalas, registrerats en hemkommun på basis av 52 a § i utlänningslagen eller då anteckning över registrering i kommunen saknas personen har beviljats uppehållstillstånd eller betänketid i enlighet med ovannämnda bestämmelser.

Om det är fråga om en person som anses vara offer för människohandel på andra grunder än de som anges i 52 a § eller 52 b § i utlänningslagen, det vill säga en person som med hänsyn till omständigheterna kan anses vara offer för människohandel eller som är i behov av särskild hjälp när ett människohandelsbrott utreds, kan ersättningen betalas från och med det att Joutseno förläggningens direktör har fattat ett beslut om att anta personen i hjälpsystemet (beslut om att börja tillämpa bestämmelser beträffande hjälp i enlighet med 36 § i lagen om mottagande av

asylsökande). Ersättningstiden börjar då från Joutseno förläggningens beslut.

8.4 Ansökan om och beviljande av ersättning

Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader som uppkommer för tjänster eller åtgärder som tillhandahålls på grund av specialbehov i anslutning till en persons ställning som offer för människohandel riktas till UF-centret. NTM-centralen ska begära ett utlåtande av föreståndaren för Joutseno förläggning som sörjer för hjälpen till offer för människohandel om huruvida de kostnader för vilka ersättning söks härrör från tillhandahållandet av åtgärder och tjänster på grund av personens ställning som offer för människohandel.

Enligt 54 § i integrationslagen ska kommunen ansöka om ersättning genom en ansökan hos utvecklings- och förvaltningscentret inom två år från det att det kalenderår gått ut under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum.

Avtal om ersättning för tjänster och stödåtgärder avsedda offer för människohandel upprättas på **blankett tem705** och en ansökan om avtal görs på **blankett tem705a**. I ansökan ska det tydligt antecknas de åtgärder och kostnader för vilka ersättning söks. Ansökan om ersättning av kostnader görs i regionförvaltningens e-tjänst, <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/sv/>, på blanketten "Ansökan om ersättning till kommunen för kostnader".

9 IKRAFTTRÄDANDE

Anvisningen är i kraft tills vidare från och med den 1 april 2021.

Migrationsdirektör

Sonja Hämäläinen

Ledande sakkunnig

Juha-Pekka Suomi